

הערב: הפגנה נגד הקמת הכלא הפרטי של לב לבייב לקראת הכרעת בג"ץ בשבוע הבא

ההפגנה מתקיימת מול כלא מעשיהו ברמלה תחת הכותרת "להציל את החומה האחרונה שבאחריות המדינה"
 שי ניב 2/7/2007

שבוע לפני הכרעת בג"ץ בעניין הפרטת בתי הסוהר בישראל, תתקיים הערב (ב') הפגנה נגד השלב הראשון בהפרטה - בנייתו בימים אלה של בית הכלא הפרטי הראשון בבעלות לב לבייב ואברהם קוזניצקי, בסמוך לבאר שבע.

ההפגנה מתקיימת מול כלא מעשיהו ברמלה תחת הכותרת "להציל את החומה האחרונה שבאחריות המדינה". המשתתפת הבולטת בהפגנה היא ח"כ שלי יחימוביץ', שתקפה בעבר בחריפות בראיון ל"גלובס" את ההפרטה. "המדינה מפקידה בידי לב לבייב כוח ענישה, כוח ממית וכוח משקם", אמרה אז יחימוביץ'. "ברמת העיקרון, הוא יכול לקחת את האסירים שלו לבצע עבודות בכביש חוצה ישראל, שבמקרה הוא הבעלים שלו".

בית המשפט העליון יחדש, כאמור, ביום ראשון הבא את הדיון באחת העתירות המשמעותיות בתולדות ההפרטה, לאחר שדחה בשנה את ההכרעה כדי למצות את ניסיונות החקיקה העוקפים בכנסת. השופטים יצטרכו לקבוע האם חברה מסחרית יכולה לקבל לידיה סמכויות סטטוטוריות, המשפיעות על חירותו וזכויותיו של אדם.

כבר ב-2002 החלה המדינה בהליך שיאפשר את הפרטת בתי הסוהר, כשב-2004 אישרה הכנסת בקריאה שלישית את החוק המאפשר הפרטה מלאה בתוך 25 שנה. במקביל, יצא מכרז להקמת בית סוהר פרטי בנגב, והזוכה בו הוא לב לבייב, העומד בראש תאגיד א.ל.א ניהול והפעלה.

בתשובה לעתירה שהוגשה מטעם החטיבה לזכויות אדם במכללה האקדמית למשפטים, טענה המדינה בבג"ץ כי החיסכון למדינה במהלך כל תקופת הזיכיון, יעמוד על 290-350 מליון שקל, המהווים חיסכון של 20%-25%.

במאסר האחרון קידם החשב הכללי באוצר, ירון זליכה, את הסגירה הפיננסית בעסקה, למרות שבג"ץ טרם הכריע בסוגיה. גורמים במשרד האוצר אף אישרו ל"גלובס" כי העובדה שהסגירה נעשתה ב"פרופיל נמוך" וללא פרסום מוקדם, לא הייתה מקרית.

המדינה מקצה להקמת הפרויקט שבעה מיליארד שקל להפעלת המתקן, בו ישוכנו 1,000-800 אסירים במשך 25 שנה. החברות שיפעילו את הכלא, אפריקה ישראל בבעלות לבייב ומנרב בבעלות קוזניצקי, יקבלו מהמדינה 49 דולר ליום עבור כל אסיר.

למרות שהמדינה הבטיחה כי שירות בתי הסוהר יפקח מקרוב על הסוהרים הפרטיים, מתנגדי ההפרטה סבורים כי בעלי השליטה בכלא ידאגו להפעיל לחץ על הרשויות, כך שיביא להגדלת מספר האסירים ולגידול ברווחי החברות. כך, נטען, קורה בפועל בבתי הכלא הפרטיים בארה"ב.